

Рівненський державний гуманітарний університет
(повне найменування закладу вищої освіти)
Кафедра практичної психології та психотерапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK09 МЕТОДИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Психологія

(назва програми)

Спеціальність 053 «Психологія»

(шифр та назва спеціальності)

Інститут, факультет, _____

(назва інституту, факультету,)

2018 – 2019 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Методи психокорекції та психотерапії для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 «Психологія»

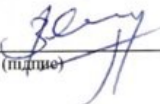
Мова навчання українська

Розробник: **О.Б. Демянюк** - старший викладач кафедри практичної психології та психотерапії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету

Протокол від «30» серпня 2018 року № 7

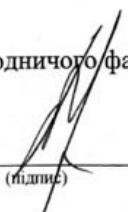
Завідувач кафедри практичної психології та психотерапії РДГУ

(підпис) _____ (проф. В.М.Ямницький)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено методичною комісією психолого-природничого факультету РДГУ за спеціальністю 053 «Психологія»

Протокол від «31» серпня 2018 року № 7

Голова методичної комісії психолого-природничого факультету РДГУ за спеціальністю 053 «Психологія»

(підпис) _____ (доц. В.Р.Павелків)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Освітньо-професійна програма «Психологія» Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		9-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	102 год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю:			
екз.		екз.	
Передумови для вивчення дисципліни (перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше) Загальна психологія, вікова психологія, соціальна психологія, психологія особистості, психотерапія, психокорекція, психологічне консультування, патопсихологія, АСПН, МОПТ.			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання курсу полягає в ознайомлення студентів з теоріями та методами групової та індивідуальної психокорекції та психотерапії, її специфікою організації та проведення, набуття професійної компетентності у сфері психокорекційної роботи; формування у студентів знань, вмінь та практичних навичок, необхідних для надання психологічної допомоги різним віковим групам.

Завдання викладання дисципліни:

- сформуванню уявлення у студентів про сутність теоретико-практичних аспектів психокорекції та психотерапії як галузей психологічних знань і окремих видів психологічної практики,
- ознайомити з особливостями індивідуальної та групової психокорекції;

- формувати вміння використовувати набуті знання при роботі з клієнтами на різних вікових етапах розвитку людини;
- засвоєння студентами сучасних методів, прийомів та технік індивідуальної і групової психокорекції та психотерапії для диференційованого застосування їх у психологічній практиці;
- сприяти формуванню професійної компетентності майбутнього практичного психолога.

Згідно освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни мають бути сформовані наступні компетентності:

загальні:

- знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблему;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

фахові:

- здійснювати практичну діяльність (психодіагностичну, психокорекційну, психотерапевтичну чи тренінгову) з використанням науково-верифікованих методів та технік;
- дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями;
- оцінювати межі власної компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;
- самостійно обирати та застосовувати технології психологічної допомоги;
- розробляти програми психологічних інтервенцій, провадити їх в індивідуальній та груповій формі, оцінювати якість.

3. Очікувані результати навчання (базуються на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою, та деталізуються):

- знати специфіку психокорекції та психотерапії як сфер діяльності практичного психолога, їх зміст, методологію, принципи, технологію;
- психологічні особливості індивідуальної та групової психокорекції і психотерапії, їх основні стадії та механізми корекційного впливу;
- базові та додаткові методи групової корекції та психотерапії; методи, прийоми, техніки основних напрямів психотерапії;
- специфіку психологічних проблем клієнтів та методи роботи з ними;
- особливості корекційної роботи психолога з різними віковими групами;
- вміти орієнтуватись у теоретико-практичних аспектах психокорекції та психотерапії;
- організувати процес індивідуальної та групової психокорекції та психотерапії;
- застосовувати на практиці набуті знання, методи, прийоми, техніки індивідуальної та групової психокорекції на різних вікових етапах розвитку людини.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Методи групової психокорекції та психотерапії

Тема 1. Психологічна корекція та психотерапія як сфери психологічної практики

Загальне поняття про психокорекцію та психотерапію. Психокорекція, психотерапія: співвідношення понять. Проблема методу в психотерапії, різноманітність класифікацій психотерапевтичних методів. Етапи психотерапевтичного процесу. Поняття терапевтичного контракту. Специфічні риси психокорекційного процесу. Види психокорекції: за характером спрямованості, за змістом, за формою роботи, за наявністю програм, за характером керування коригуючими впливами, за тривалістю, за масштабом вирішуваних завдань тощо. Поняття психокорекційної ситуації, її елементи. Основні принципи, мета та завдання психокорекційної роботи. Вимоги до психолога, що здійснює психокорекційний, психотерапевтичний вплив: теоретичний, практичний та особистісний компоненти готовності до здійснення психокорекційної роботи. Принципи складання й основні види психокорекційних програм. Оцінка ефективності психокорекційного, психотерапевтичного впливу, фактори, що визначають ефективність психокорекційних, психотерапевтичних заходів.

Тема 2. Групова психокорекція та групова психотерапія: характеристики психокорекційних груп. Психотерапевтичні фактори груп.

Специфіка групової форми психокорекції. Мета та завдання групової психокорекції (когнітивний, емоційний, поведінковий аспект). Специфічні риси психокорекційних груп. Класифікація психокорекційних груп (за різними критеріями класифікації: за метою, за способом реалізації цілей, за теоретичним обґрунтуванням групи; за композицією, за постійністю складу групи. Склад та учасники групи, чотири основних типи поведінки учасників групи.

Характеристики психокорекційних груп. Психотерапевтичні фактори груп. Ролі психокорекційної групи (за Р.Шиндлером, К. Рудестамом, Р.Бейлзом). Норми в психокорекційній групі. Динамічні процеси в психокорекційній групі; поняття групової динаміки, згуртованості в психокорекційній групі. Лідерство та керівництво в психокорекційній групі: особливості керівництва психокорекційною групою; стиль роботи керівника групи (за Рудестамом, А Осіповою). Генезис психокорекційної групи, фази групового розвитку. Психотерапевтичні фактори груп.

Тема 3. Групова психокорекція та психотерапія: основні види психокорекційних (психотерапевтичних) груп

Психотерапевтичні групи: групи зустрічей, їх мета, основні поняття, базові принципи групи зустрічей. Група психодрами: її специфіка, мета, основні поняття. Базові техніки психодрами. Гештальтгрупи: ключові поняття, основні принципи, види роботи в гештальт-групі, основні прийоми, що використовуються в роботі гештальт-груп. Групи тілесної терапії: особливості, основні поняття, методи тілесної терапії. Темоцетрована взаємодія (ТЦВ): специфічні риси, основні поняття, принципи, види тем, правила спілкування. Групи терапії мистецтвом (арттерапія): особливості, мета, основні поняття, психокорекційні механізми арттерапії. Бібліотерапія: специфічні та неспецифічні психокорекційні процеси. Казкотерапія: корекційні функції казки, можливості роботи з

казкою. Групи танцювальної терапії: характеристика напрямів, основні та додаткові цілі, методичні прийоми, основні етапи.

Тренінгові групи. Т-групи: специфіка, основні цілі, поняття, учбовий цикл, його елементи. Групи тренінгу вмінь: характеристика, мета, компоненти, основні методики та техніки. Тренінг самоствердження, його структура та техніки. Соціально-психологічний тренінг як метод активного навчання та ефективний засіб психологічного впливу, основні характеристики.

Тема 4. Базові та додаткові методи групової психокорекції

Специфіка класифікації психокорекційних методів. Класифікація основних методів групової психокорекції: основні і допоміжні; вербальні та невербальні. Функції методів групової психокорекції: психокорекційна і власне діагностична.

Групова дискусія як основний метод психокорекції. Мета дискусії. Підстави для класифікацій дискусій: за метою, за результативністю, за провідною детермінантою, за рівнем організації, за наявністю лідера. Класифікація предмету дискусій. Типи орієнтацій групової дискусії (за В.Д. Карвасарським): інтеракційна, біографічна, тематична орієнтації. Опорні точки групової дискусії, її основні змістовні моменти. Конструктивна і неконструктивна групова дискусія (за В.П. Захаровим), поведінкові прояви конструктивної і неконструктивної групової дискусії. Дотримання спеціальних принципів, «норм спілкування» з метою ефективного проведення групової дискусії.

Рольова гра, її значення в груповій психокорекції. Класифікація рольових ігор: власне ситуаційно-рольові ігри, ігри-проживання, ігри-драми, творчі ігри, спонтанно-імпровізаційні ігри (за М. Бітяною). Базові та ситуаційні рольові ігри, їх мета та специфіка. Три основних фази процесу рольової гри: ініціальна (підготовча), власне рольове програвання, обговорення або інтеграції (надання протагоністу зворотнього зв'язку і емоційний обмін), їх характеристика. Поняття зворотнього зв'язку. Види зворотнього зв'язку: рольовий та ідентифікаційний, їх особливості. Принципи проведення рольових ігор (за Д.Кніппер).

Психогімнастика як невербальний метод групової психокорекції, її специфіка. Класифікація вправ психогімнастики за ступенем складності: розважальні, розминочні, вправи на розвиток невербальних мов спілкування (тактильної, візуальної, мімічної, пантомімічної), їх характеристика. Значення психогімнастичних вправ. Структура психогімнастичного заняття: підготовча, пантомімічна, заключна, особливості та завдання кожної з них. Основні рекомендації щодо проведення психогімнастичних вправ.

Проективний малюнок як метод групової психокорекції, його основне завдання, специфіка проведення. Основні сфери тематики проективного малюнку: минуле, теперішнє, майбутнє учасників групи; загальні поняття, що відображають певні цінності та явища; відносини в групі; теми малюнків. Особливості обговорення проективного малюнку та його інтерпретації.

Музикотерапія як психотерапевтичний метод, що використовує музику в якості засобу корекції, її особливості та специфіка застосування. Основні напрями корекційної дії музики (аспекти) за Б.Д. Карвасарським: емоційне активування під час вербальної психотерапії, розвиток навичок міжособистісного спілкування, регулюючий вплив на психовегетативні процеси, розвиток естетичних потреб. Механізми психокорекційного впливу музикотерапії: катарсис, емоційна розрядка, регулювання емоційного стану, полегшення усвідомлення власних переживань, конфронтація з життєвими проблемами

тощо. Дві основні форми музикотерапії: активна та рецептивна (пасивна), їх особливості. Особливості використання музикотерапії в груповій психотерапії (в лікувальній практиці). Особливості використання музикотерапії в груповій психокорекції.

Додаткові психокорекційні методи та прийоми: танцювальні вправи, пісенні вправи, елементи аутотренінгу, медитативні вправи, слайд-фільми, творча візуалізація, ігрова діагностика, вправи на між групову взаємодію, техніки, спрямовані для збору зворотного зв'язку.

Змістовий модуль II. Методи індивідуальної психокорекції та психотерапії

Тема 5. Індивідуальна психокорекція та психотерапія

Умови вибору індивідуальної психокорекції та психотерапії. Психологічні особливості індивідуальної психокорекції та психотерапії: стратегії ставлення клієнта до проблемної ситуації. Завдання індивідуальної психокорекції (у трьох основних сферах: когнітивній, емоційній та поведінковій). Типи мотивації клієнтів. Структуризація скарг клієнтів, постановка психологічної проблеми. Основні методи індивідуального психокорекційного впливу: невербальні засоби психокорекційної, психотерапевтичної роботи: активне спостереження; вербальні засоби психокорекційної, психотерапевтичної роботи: активне слухання; переконання та навіювання. Основні стадії індивідуальної психологічної корекції та психотерапії. Заключення контракту між клієнтом і психологом: рівні конфіденційності. Дослідження проблем клієнта. Значення вербального та невербального контакту. Варіанти позицій психолога щодо клієнта («зверху», «на рівних», «знизу»). Пошук способів рішення проблеми. Формування психологом корекційної програми й обговорення її з клієнтом. Реалізація наміченої програми згідно укладеного контракту. Оцінка ефективності проведеної роботи. Результати корекційної роботи. Правила та установки, що дозволяють психологу структурувати процес індивідуальної психокорекції та психотерапії зробити його більш ефективним.

Тема 6. Методи психоаналітичної психотерапії

Психоаналіз З.Фрейда: загальні положення психоаналізу З.Фрейда, структура психіки та особистості за З.Фрейдом; основні поняття психоаналітичної психотерапії (конфронтація, кларифікація, інсайт, інтерпретація, пропрацювання), психотехніки, (метод вільних асоціацій, тлумачення сновидінь, інтерпретація, аналіз опору, аналіз перенесення).

Методи первинного діалогу з клієнтом. Рекомендації щодо складання інтерв'ю. Загальна схема первинного інтерв'ю. Три рівня сприйняття в процесі первинного інтерв'ю (отримання суб'єктивної, об'єктивної, ситуативної інформації).

К.Г. Юнг: основні положення вчення К.Юнга. Структура особистості за К.Юнгом. Індивідуація та аналітична психотерапія, етапи індивідуації. Стадії аналітичної психотерапії (аналітична, синтетична). Специфіка юнгіанського аналізу, його етапи. Аналітичний ритуал. Методи: метод вільних асоціацій; інтерпретація; активна уява; ампліфікація; аналіз сновидінь.

А.Адлер: індивідуальна психологія та психотерапія. Основні положення вчення А.Адлера (неповноцінність та компенсація, боротьба за перевагу, життєві цілі, життєвий стиль тощо). Специфіка терапевтичного процесу за А. Адлером. Етапи індивідуальної психотерапії. Основні техніки психотерапії А. Адлера: первинне інтерв'ю з дорослими пацієнтами, первинне інтерв'ю з дітьми; контент-аналіз ранніх спогадів, його схема,

етапи; історія життя; аналіз сновидінь; техніки: терапевт як модель; дії «нібито»; негативна практика; ловля самого себе; метод пускової кнопки; «еврика» тощо. Методики метафоричного спілкування з дітьми в адлеріанській психотерапії.

Тема 7. Методи поведінкової та когнітивної психотерапії

Загальні положення біхевіоризму, основна мета корекційного впливу. Основні тенденції поведінкової корекції (класична обумовленість, оперантна обумовленість, мультимодальне програмування). Специфіка терапевтичного процесу. Поняття поведінкового аналізу. Методи поведінкової психотерапії: метод систематичної десенсибілізації; метод вербальної десенсибілізації; метод десенсибілізації «in vivo»; метод сенсибілізації. Методика «негативного впливу», методика формування поведінки, методика позитивного і негативного підкріплення, контроль стимулу, покарання тощо. Використання прийомів поведінкової терапії в роботі з дітьми.

Основні положення когнітивної психології та психотерапії (А.Бек), три рівня когнітивних змін. Специфіка терапевтичного процесу, його чотири етапи. Когнітивні моделі розладів. Концептуальна схема А.Еліса «А-В-С-Д-теорія», її складові. Етапи терапевтичного процесу. Основні поняття когнітивної психотерапії (когнітивна вразливість, когнітивні структури, схеми, когнітивні спотворення (персоналізація, дихотомічне мислення, вибіркоче абстрагування, мимовільні умовисновки, надгенералізація, перебільшення тощо). Методи та техніки когнітивної психотерапії (Сократівський діалог, «заповнення порожнини», декатастрофізація, когнітивна реатрибуція, переформулювання, перевірка гіпотези, планування діяльності тощо). Техніки, спрямовані на самопізнання.

Нейролінгвістичне програмування: його специфіка, універсальні моделюючі процеси (узагальнення, виключення, викривлення); поняття про модальності інформації (візуальна, аудіальна, кінестетична, дігетальна); дослідження репрезентативних систем. Техніки роботи з субмодальностями, техніка «прийняття рішень»; техніка роботи з «лінією часу»; техніка «рефреймінг»; рефреймінг контексту, рефреймінг змісту, шести кроковий рефреймінг; техніка «помах», техніка «вибуху» тощо.

Тема 8. Методи феноменологічного напрямку психотерапії

Клієнт-центрована терапія К. Роджерса. Основні положення терапії, центрованої на клієнті. Основні поняття клієнт-центрованої терапії (поле досвіду, самоть, Я-реальне, Я-ідеальне, конгруентність, тенденція до самоактуалізації, психологічний ріст, умовні цінності тощо). Мета і завдання терапії, центрованої на клієнті. Умови психотерапевтичного процесу (емпатія, автентичність, утримання від інтерпретації, позитивне ставлення до почуттів клієнта тощо). Етапи психотерапевтичного процесу за К. Роджерсом, типологія вербальних втручань. Енкаунтер-групи (групи зустрічей). Етапи групового процесу за К. Роджерсом. Психотехніки клієнт-центрованої психотерапії. Основні компоненти роджеріанської психотехніки: встановлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій.

Транзактний аналіз: основні теоретичні ідеї Е. Берна. Загальна характеристика его-станів (Дорослий, Дитя, Батько). Розпізнавання его-станів. Аналіз трансакцій.

Гештальтпсихологія: основні положення. Основні поняття та мета гештальттерапії. Принципи роботи. Особистісний ріст за Ф.Перлзом, три зони усвідомлення дійсності – внутрішня, зовнішня, середня. Причини виникнення психологічних проблем особистості.

Послідовність контакту. Основні компоненти гештальттерапії. Методи та техніки гештальттерапії (методика «двох стільців», «протилежні двері», «чарівні дзеркала», «керовані фантазії», «старий покинутий магазин», «прийняття відповідальності на себе» тощо).

Екзистенціальна психотерапія: специфіка психотерапевтичного процесу, основні положення. Робота з усвідомленням смерті: техніка «дозволу терпіти»; техніка роботи із захисними механізмами; техніка роботи із сновидіннями; техніка нагадування про недовговічність існування; техніка для поглиблення усвідомлення смерті; техніка зменшення сенситивності до смерті; техніка визначення видів захисту і способів ухиляння від відповідальності; техніка зіткнення з обмеженнями реальності; техніка фасилітації прийняття рішень та інші.

Психосинтез (Р. Асаджіолі, М. Росселі, П. Феруччі): основні теоретичні ідеї, специфіка психотерапевтичного процесу. Техніки роботи з субособистостями. Спрямовані медитації. Вправи «Робочий зошит», «Ваші можливості», «Хто Я?», «Розузгодження», «Я не роль», «Ототожнення з центром Я», «Синтез», «Малювання образів власних протилежностей» тощо.

Трансперсональна психотерапія (С. Гроф, К. Уілбер), характеристика основних положень. Картографія психіки, її рівні. Поняття перинатальних матриць. Специфіка терапевтичного впливу.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль І.												
Тема 1. Психологічна корекція та психотерапія сфери психологічної практики	8	2	2	-	-	4	11	2	1	-	-	8
Тема 2. Групова психокорекція та групова психотерапія: характеристики психокорекційних груп. Психотерапевтичні фактори груп	13	2	1	-	-	10	14	1	1	-	-	12

Тема 3. Групова психокорекція та психотерапія: основні види психокорекційних (психотерапевтичних) груп	13	2	1	-	-	10	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Базові та додаткові методи групової психокорекції	17	4	2	2	-	9	15	2	1	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1:	51	10	6	2	-	33	52	6	4	-	-	42

Змістовий модуль II.

Тема 5. Специфіка індивідуальної психокорекції та психотерапії	14	2	-	2	-	10	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Методи психоаналітичної психотерапії	15	2	1	2	-	10	17	2	-	1	-	14
Тема 7. Методи поведінкової та когнітивної психотерапії	17	2	1	2	-	12	18	1	-	1	-	16
Тема 8. Методи феноменологічного напрямку психотерапії	23	4	2	2	-	15	21	1	-	2	-	18
Разом за містовим модулем 2:	69	10	4	8	-	47	68	4	-	4	-	60
Усього	120	20	10	10	-	80	120	10	4	4	-	102

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психокорекція та психотерапія як сфери діяльності практичного психолога. Проблема методу в психотерапії	2
2.	Групова психокорекція: характеристика та основні види психокорекційних груп.	2
3.	Базові та додаткові методи групової психокорекції.	2
4.	Методи психоаналітичної психотерапії.	2

5.	Методи феноменологічної психотерапії	2
	Усього	10

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Використання методів психоаналітичної терапії з корекційною метою.	2
2.	Використання методів когнітивної терапії з корекційною метою.	2
3.	Використання методів поведінкової терапії з корекційною метою	2
4.	Використання методів гештальт-терапії з корекційною метою	2
5.	Використання методів арт-терапії з корекційною метою.	2
	Усього	10

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Ефективність психотерапії та психокорекції. Вимоги, критерії і методики визначення ефективності психотерапії. Системна оцінка.	2
2.	Характеристика додаткових психокорекційних методів та прийомів: танцювальні, пісенні, медитативні вправи, творча візуалізація тощо).	2
3.	Психогімнастика як невербальний метод групової психокорекції.	2
4.	Проективний малюнок: основні завдання даного методу, теми для малювання, специфіка обговорення.	2
5.	Аналіз труднощів, що виникають в груповій психокорекції, їх класифікація.	2
6.	Методи роботи з проблемами в міжособистісних відносинах.	2
7.	Основні проблеми емоційної сфери та методи роботи з ними.	2
8.	Особливості вибору методів корекції особистісної сфери людини.	2
9.	Основні проблеми, пов'язані з особистісними особливостями та методи роботи з ними.	2
10.	Прийоми розвитку уяви та творчого мислення у дітей дошкільного та шкільного віку.	2
11.	Прийоми розвитку розумової діяльності у дітей дошкільного та шкільного віку.	2
12.	Прийоми розвитку уваги та пам'яті у дітей дошкільного та шкільного віку.	2
13.	Особливості організації та проведення корекції пізнавальної діяльності з дітьми дошкільного та шкільного віку.	2
14.	Організація групової роботи з дітьми та підлітками.	2
15.	Показання до корекційної роботи з дітьми та підлітками різними методами.	2
16.	Методи казкотерапії та арттерапії в роботі з дорослими.	2
17.	Методи казкотерапії та арттерапії в роботі з дітьми.	2
18.	Особистість психоаналітика. Покази і протипокази до практики психоаналізу.	2
19.	Використання методів психодрами з корекційною метою, приклади вправ.	2
20.	Методи поведінкової психокорекції. «Жетонний» метод. Методики Моріта. Холдінг. Імаго-метод.	2

21.	Використання сугестивних методів з корекційною метою, приклади вправ.	2
22.	Методи самонавіювання: довільне самонавіювання Е.Кує, прогресуюча м'язова релаксація (метод Джекобсона), аутогенне тренування (метод І.Шульца).	3
23.	Недирективний гіпноз М. Еріксона.	3
24.	Використання методів тілесної терапії з корекційною метою, приклади вправ.	2
25.	Використання методів зображувальної терапії з корекційною метою, приклади вправ	3
26.	Застосування в корекційній роботі технік нейролінгвістичного програмування.	3
27.	Ігротерапія. Основні види та форми ігротерапії. Ігрова кімната та її обладнання. Вимоги до ігротерапевта.	3
28.	Використання методів ігрової терапії у роботі з дітьми.	2
29.	Логотерапія. Методики. Технічні прийоми, покази.	2
30.	Методи групової психотерапії.	2
31.	Методи системної сімейної психотерапії.	2
32.	Методики психокорекції сімейних стосунків між батьками і дітьми.	2
33.	Характеристика системно-феноменологічного методу психотерапії.	2
34.	Раціональна психотерапія П. Дюбуа. Практичні навички і прийоми.	2
35.	Реалістична терапія У.Глассера. Техніка.	2
36.	Позитивна терапія Пезешкіана. Теоретичні основи, техніки. Покази та протипокази.	3
37.	Символдрама. Теоретичні основи, мета та завдання, основні техніки.	3
38.	Дазайналіз. Теоретичні концепції. Мета і принципи. Психотерапевтична практика.	2
39.	Трансперсональна психологія, її внесок у сучасну психотерапію.	3
40.	Транскультуральний підхід у психотерапії.	2
41.	Усього	80

9. Індивідуальні завдання

1. Підготувати презентацію на тему «Методи психокорекції та психотерапії» (за обраним напрямом) та захистити її.
2. Практично представити використання методів, технік за обраним напрямом.

10. Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

11. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Якісні критерії оцінки рівня знань студентів

Критерії оцінювання	Оцінка		
	за національною	к-ть балів	ECTS

	шкалою		за 100- бальною шкалою	
	іспит	залік		
Студент має глибокі, міцні і систематичні знання програмного матеріалу, використовує їх у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.	Відмінно	Зараховано	90-100	A
Студент вільно володіє програмним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно використовує їх у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.			83-89	B
Студент володіє програмним матеріалом, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Самостійно виправляє помилки у відповіді, серед яких є суттєві.			Добре	74-81
Студент відтворює значну частину програмного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних його положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Задовільно	Зараховано	64-73	D
Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язку між ними, може відтворити окремі			Задовільно	60-63

термінологічні дефініції за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.				
Відповідь студента елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про програмний матеріал.	Незадовільно	Не зараховано	33-59	FX
Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, частин. У відповіді цілком відсутня самостійність.	Незадовільно		1-32	F

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
33-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
5	6	7	12	5	6	7	12		

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення з дисципліни складається з:

- інтерактивного комплексу навчально – методичного забезпечення дисципліни,
- конспекту лекцій на паперовому та електронному носіях;
- практикуму з дисципліни та методичних вказівок до семінарських занять

- на паперовому і електронному носіях;
- тематики контрольних робіт та методичних рекомендацій до їх виконання на паперовому і електронному носіях;
- тестових завдань з курсу та методичних рекомендацій до їх виконання на паперовому і електронному носіях;
- матеріалів для демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (слайдів, відео- та аудіозаписів);
- завдань і методичних вказівок для самостійної роботи студентів;
- індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- переліку завдань (запитань) для проміжного та підсумкового контролю рівня знань;

14. Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Абрамова Г.С. Практическая психология / Г.С. Абрамова. – М.: Ваклер, 2001. – 350 с.
2. Бурлачук Л. Ф. Основы психотерапии / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – К.: Ника-Центр, 2005. – 320 с.
3. Базисное руководство по психотерапии: современный учебник / под ред. М.М. Решетникова. – СПб.: Изд-во Речь, 2013 – 784 с.
4. Бондаренко О.Ф. Психологічна допомога особистості / Бондаренко О.Ф. – Харків: Фоліо, 2005. – 237 с.
5. Каліна Н.Ф. Психотерапія / Н.Ф. Каліна. – К.: Академвидав, 2010. – 280 с.
6. Карвасарский Б.Д. Психотерапевтическая энциклопедия / Б.Д. Карвасарский. – Санкт-Петербург: Питер, 2010. – 721 с.
7. Карвасарский Б. Д. Психотерапия / Б.Д. Карвасарский. — М.: Медицина, 2005. – 475 с.
8. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. Посібник / С.Б. Кузікова. – Суми ВТД «Університетська книга», 2014. – 384 с.
9. Малкина-Пых И.Г. Справочник практического психолога / И.Г. Малкина-Пых.- М.: Эксмо, 2010. – 570 с.
10. Овчарова Р.В. Технологии практического психолога образования: Учебное пособие для студентов вузов и практических работников / Р.В. Овчарова. — М: ТЦ «Сфера», 2005. — 448 с.
11. Овчарова Р.В. Справочная книга школьного психолога / Р.В. Овчарова. — 2-е изд., дораб. — М.: «Учебная литература», 2010. — 352 с.
12. Овчарова Р. В. Практическая психология образования: Учеб. пособие для студ. психол. фак. университетов / Р.В. Овчарова. – М.: «Академия», 2012. – 448 с.
13. Осипова А.А. Общая психокоррекция: учебное пособие для студентов вузов / А.А. Осипова. – М.: ТЦ Сфера, 2010. – 512 с.
14. Хухлаева О.В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции / Хухлаева О.В. – М: «Академия», 2007. – 346 с.
15. Истратова О.И. Справочник по групповой психокоррекции / Истратова О.И., Эксакусто Т.В. - Ростов-н/Д: Феникс, 2012. – 443 с.
16. Эксакусто Т.В. Групповая психокоррекция / Эксакусто Т.В., Истратова О.И. Групповая психокоррекция: тренинги и роли, игры для личностного и профессионального развития. – Ростов-н/Д: Феникс, 2014. – 254 с.

Допоміжна:

1. Александров А.А. Интегративная психотерапия / А. А. Александров. — СПб.: Питер, 2009. — 352 с.
2. Александров А. А. Современная психотерапия / А. А. Александров. - СПб.: Академический проект, 2007. - 335 с.
3. Бурменская Б.В. Возрастно-психологическое консультирование: проблем психического развития детей / Бурменская Б.В., Карабанова О.А., Лидерс А.Г. – М.: Ваклер, 2005. – 296 с.
4. Вайнер И. В. Основы психотерапии / И.В. Вайнер. - СПб.: Питер, 2002. - 288 с.
5. Вайсе Дж. Как работает психотерапия / Дж. Вайсе — М.: Класс, 2009. – 240 с.
6. Гінгер С. Психотерапія: 100 хибних уявлень або як зробити свій вибір / С. Гінгер. – Львів: Каменяр, 2007. – 150 с.
7. Гулина М.А. Терапевтическая и консультативная психология / М.А. Гулина – СПб.: Речь, 2001. – 352 с.
8. Исурина Г.Л. Методы и техники групповой психокоррекции и психотерапии / Г.Л. Исурина // Групповая психотерапия. – М.: Класс, 1990. – 315 с.
9. Карабанова О.А. Игра в коррекции психического развития ребенка / Карабанова О.А. – М.: Эксмо, 2007. – 167 с.
10. Методы современной психотерапии. Учебное пособие. Сост. Л.М. Кроль, Е.А. Пуртова. – М.: Независимая фирма «Класс», 2000. – 480 с.
11. астольная книга практического психолога. / Сост. С.Т. Посохова, С.Л. Соловьева. – М.: АСТ: ХРАНИТЕЛЬ; СПб.: Сова, 2008. – 450 с.
12. Ньюкомб Н. Развитие личности ребенка / Н. Ньюкомб. - СПб: Питер, 2003 - 640 с.
13. Пезешкиан Н. Психосоматика и позитивная психотерапія / Н. Пезешкиан. Пер. с нем.- М.: Медицина, 1996.- 464 с.
14. Перлз Ф.С. и др. Практикум по гештальттерапии / Ф.С. Перлз, П. Гудмен, Р.Хефферлин. - М.: Изд-во института психотерапии, 2007. - 240 с.
15. Петрушин В.И. Музыкальная психотерапия: Теория и практика. Учебное пособие. - М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 1999. - 176 с.
16. Практикум по арт-терапии / Под ред. Копытина А.И. - СПб: Питер, 2006. - 448 с.
17. Приц А.Д. Психотерапія — нова наука про людину / А.Д. Приц — Львів: Дета, 2009. – 397. с.
18. Романин А.Н. Основы психотерапии / А.Н. Романин - М.: Издательский центр «Академия», 1999. - 208 с.
19. Рудестам К. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика / К. Рудестам — СПб.: Питер, 2006. – 360 с.
20. Семейная психотерапия: Хрестоматия / З.Эйдемиллер, .Александрова, В.Юстицкис. - СПб: Питер, 2000. -512 с.
21. Спиваковская А.С. Психотерапия: игра, детство, семья / А.С. Спиваковская — М.: Эксмопресс, 2007. - 464 с.
22. Самоукина И.Б. Игры в школе и дома: психотехнические упражнения и коррекционные программы / И.Б. Самоукина. – М.: Новая школа, 2005. – 144 с.
23. Сидоренко Е.В. Экспериментальная групповая психология / Е.В. Сидоренко. – СПб.: Речь, 1993. – 280 с.
24. Соколова Е. Т. Психотерапия. Теория и практика / Е. Т. Соколова - М.: Академия, 2006. - 368 с.
25. Тарасов Е. П. Популярная психотерапия / Е.П. Тарасов — М.: Гранд, 2007. – 360 с.

26. Фопель К. Как научить детей сотрудничать? Психологические игры и упражнения: Практическое пособие в 4-х томах / К. Фопель. — М.: Генезис, 1998.— 160 с.
27. Шнейдер Л. Б. Девиантное поведение детей и подростков / Л.Б. Шнейдер. - М: Академический Проект; Гаудеамус, 2007 - 336 с.

15. Інформаційні (інтернет) ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. <http://hklіb.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
3. <http://www.koob.ru/> - електронна бібліотека «Куб».
4. <http://pro.fpko.ru/post-name/286/> - федерація психологів-консультантів онлайн.
5. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».